

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyně: **H. T. D.**, zast. Mgr. Matúšem Bónou, advokátem, se sídlem v Brně, Novobranská 14, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 3. 2005, č. j. 36 Az 104/2004 – 38,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta její žaloba směřující proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 14. 4. 2004, č. j. OAM-563/VL-19-ZA-03-2004. Tímto rozhodnutím nebyl stěžovatelce udělen azyl pro nesplnění podmínek podle § 12, § 13 odst. 1, 2, a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu) a současně bylo vysloveno, že na stěžovatelku se nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 tohoto zákona.

Stěžovatelka požádala rovněž o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

V žalobě stěžovatelka napadala označené rozhodnutí ve výroku, který se měl týkat ustanovení § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu

a nevztažení překážky vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona. Nezákonnost napadeného rozhodnutí shledávala v porušení ustanovení § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 33 odst. 2, § 46 a § 47 odst. 3 a § 12 zákona o azylu; odkazovala na žádost o udělení azylu a protokol o pohovoru. Doplnila, že Vietnam opustila z ekonomických důvodů s tím, že život v Evropě je civilizovanější a ženy zde mají více práv než ve Vietnamu. Ve Vietnamu byla její práva soustavně porušována, zejména její lidská důstojnost. Správní orgán se při rozhodování nezabýval situací a postavením žen ve vietnamské společnosti. Odkázala na mezinárodní dokumenty. S odkazem na výše uvedené pak požadovala, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení.

V napadeném rozsudku dospěl krajský soud obdobně jako správní orgán k závěru, že stěžovatelka zemi původu neopustila z důvodů upravených zákonem o azylu, tj. v důsledku pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu). Uvedl dále, že neshledal porušení v žalobě označených ustanovení správního řádu a § 14 zákona o azylu a plně přisvědčil žalovanému správnímu orgánu. Krajský soud v Brně přitom rovněž uvedl, že žádost o udělení azylu nebyla zamítnuta podle tvrzeného § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, jak v žalobě tvrdila stěžovatelka. Krajský soud v Brně se proto zcela ztotožnil s právním názorem a závěrem žalovaného správního orgánu, v uváděných námitkách stěžovatelce nepřisvědčil a žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka kasační stížnost, ve které, aniž by specifikovala zákonné důvody podání kasační stížnosti, dochází k závěru o diskriminaci ženy ve Vietnamu. Tento závěr dovozuje zejména z toho, že stát významně reguluje a ovlivňuje život občanů, přičemž je omezena možnost hospodářského a společenského uplatnění stěžovatelky jako ženy, resp. je jí zamezen přístup k zaměstnání; tato omezení mají původ v sociálním postavení stěžovatelky a jsou výsledkem působení veřejné moci. K tomuto doplnila, že její situaci ve Vietnamu komplikovala i absence užšího rodinného zázemí. S odkazem na tyto v kasační stížnosti obsáhle tvrzené skutečnosti dovozovala svoji diskriminaci. Správní orgán, jakož i soud se přitom podle stěžovatelky s těmito důvody dostatečně nevypořádaly; poukázala na zjevný rozpor mezi obsahem spisového materiálu a napadeným rozhodnutím. Na základě výše uvedeného navrhla zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém uvedl, že popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak správní rozhodnutí, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy; odkázal na správní spis. Uvedl, že důvodem žádosti o azyl je legalizace pobytu. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti, nebo odmítnutí pro neodstraněnou vadu podání.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatelka je zastoupena advokátem.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec

má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Napadený rozsudek Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, *bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*

Nejvyšší správní soud rovněž s ohledem na svou ustálenou rozhodovací praxi konstatuje, že podstatou a smyslem azylového řízení je udělit azyl toliko za pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nebo z důvodu odůvodněného strachu z pronásledování z taxativně vymezených důvodů. Azylové zákonodárství České republiky přitom, a to v kontextu právních úprav azylu v jiných srovnatelných demokratických evropských zemích, vnímá právo na azyl jako právo na nezbytnou ochranu před výše uvedeným, což však v souzené věci nenastalo.

Z předloženého správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil (ze žádosti o udělení azylu ze dne 14. 2. 2004), že stěžovatelka jako důvod opuštění země původu uváděla problémy studentů s nalezením práce po skončení vysoké školy. Z Protokolu o pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu ze dne 6. 4. 2004 pak vyplynulo, že z Vietnamu odešla poté, co nemohla dokončit studium na vysoké škole pro nedostatek finančních prostředků. Cítila, že ve Vietnamu jsou omezována lidská práva, neměla možnost zajistit si dobrou životní úroveň, uvedla, že ekonomické podmínky jsou tam špatné. Na závěr protokolu přitom stěžovatelka svým podpisem stvrdila, že byla seznámena s obsahem protokolu (vedeného za přítomnosti tlumočnicka), souhlasí s ním a nežádá doplnění ani změny.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatelky, vycházel správní orgán, jakož i krajský soud a jejich závěr o tom, že stěžovatelka v žádosti neuvedla skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených zákonem o azylu, tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení. Nejvyšší správní soud s těmito závěry rovněž souhlasí a odkazuje na ně.

Tomu odpovídá i ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu, která uvádí: *V žádosti o udělení azylu opakovaně uváděné ekonomické důvody (nedostatek finančních prostředků, nemožnost sehnat práci) a skutečnost, že politický režim v jeho domovském státě neumožnil žadateli jeho politický rozvoj, nezakládají samy o sobě odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.; tyto důvody nelze kvalifikovat ani jako politické přesvědčení, a to zejména tehdy, jestliže žadatel nebyl nikdy členem politické organizace a ani jinak se politicky neangažoval (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 – 43), nebo dále: Ustanovení § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb. vymezuje důvody pro udělení azylu taxativně. Pouhá nespokojenost se stavem dodržování lidských práv, navíc žalobcem ani v zemi původu neprojevená, takovýmto důvodem není (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003 – 40).*

K tvrzením stěžovatelky obsaženým v kasační stížnosti směřujícím zejména k závěrům o diskriminaci stěžovatelky jako ženy ve Vietnamu pak Nejvyšší správní soud uvádí, že taková tvrzení stěžovatelka v řízení o udělení azylu jako důvody pro opuštění Vietnamu neuváděla - stěžovatelka jako důvod opuštění země původu uváděla problémy studentů s nalezením práce po skončení vysoké školy, omezování lidských práv (omezování přitom nijak nespecifikovala ani ze spisu nevyplývalo, že by její práva byla omezována) a ekonomické problémy - a Nejvyšší správní soud jim i s odkazem na stěžovatelkou tvrzené skutečnosti, jakož i skutečnosti vyplývající ze správního spisu, nepřisvědčil. Z díky § 104 odst. 4 s. ř. s., jakož i z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (*např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 – 32*), přitom plyne, že stěžovatelka nemůže v kasační stížnosti uplatňovat jiné právní důvody, než které uplatnila v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohla. Na věci nemůže ničeho změnit ani absence tvrzeného užšího rodinného zázemí, neb i tento důvod nelze podřadit pod důvody vymezené § 12 zákona o azylu. Správní orgán, jakož i soud, se přitom podle Nejvyššího správního soudu s posouzením věci dostatečně vypořádaly; nedošlo ani k rozporu mezi obsahem spisového materiálu a napadeným rozhodnutím. Skutkový stav byl žalovaným správním orgánem zjištěn dostatečně a stejně tak Krajský soud v Brně podle Nejvyššího správního soudu své závěry dostatečně odůvodnil. Rovněž tak lze uvést, že v odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu jsou správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z provedených důkazů, přičemž krajský soud správně posoudil, že skutkový stav byl žalovaným správním orgánem zjištěn přesně, důkazy, které si správní orgán opatřil byly úplné a tyto vyhodnotil v kontextu platné právní úpravy.

Lze tak shrnout, že Nejvyšší správní soud ani v jedné z tvrzených skutečností stěžovatelce nemohl přisvědčit.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, žalovaný, který v řízení úspěch měl, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. dubna 2006

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu